

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

16 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
președinte - Petru Ursache,
judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev, Petru Moraru,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Sterpu Boris în numele inculpatului Castraveț Vladimir, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2015, în cauza penală în privința lui

Castraveț Vladimir Gheorghe, născut la 04.01.1984, originar și domiciliat în mun. Chișinău, com. Băcioi, str. Corobceanu, 3.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 04.07.2008 - 20.03.2009;

instanța de apel: 04.08.2009 - 06.10.2009,
18.11.2014 - 14.07.2015;

instanța de recurs: 28.07.2014 - 14.10.2014-
- (*dispusă rejudecare*),
08.09.2015 - 16.02.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 20 martie 2009, Castraveț Vl., a fost condamnat în baza art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Au fost admise acțiunile civile și dispus încasarea de la Castraveț Vl. și Dima O. în beneficiul lui: - Ilinițchi Al-dru a sumei de 1 500 dolari SUA; - Maftai Gr. a sumei de 2 100 dolari SUA; - Postu I. a sumei de 2 000 dolari SUA; - Bobeico D. a sumei de 2 000 dolari SUA; - Tătar A. și Tătar L. a sumei de 1 000 dolari SUA, în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul achitării sumei.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Dima O., în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, la 21.05.2007 inculpatul Castraveț Vl. prin înțelegere prealabilă cu Dima O., din interes material, sub pretextul angajării la muncă în SUA, au însușit de la partea vătămată, Ilinițchi Al-dru, suma de 1 500 dolari SUA, care la acel moment, conform cursului BNM, constituiau 18 910 lei, cauzându-i prejudiciu material considerabil.

Tot el, la 20.06.2007, prin înțelegere prealabilă cu Dima O., urmărind același scop, prin aceeași metodă a însușit de la partea vătămată, Maței Gr., suma de 2 500 dolari SUA, care la acel moment, conform cursului BNM, constituiau 30 736, 75 lei, cauzându-i prejudiciu material considerabil.

Tot el, la 17.07.2007, prin înțelegere prealabilă cu Dima O., urmărind același scop, prin aceeași metodă a însușit de la partea vătămată, Postu I., suma de 2 500 dolari SUA, care la acel moment, conform cursului BNM, constituiau 30 403, 25 lei, cauzându-i prejudiciu material considerabil.

Tot el, la 23.09.2007, prin înțelegere prealabilă cu Dima O., urmărind același scop, prin aceeași metodă a însușit de la partea vătămată Bobeico D., suma de 2 000 dolari SUA, care la acel moment, conform cursului BNM, constituiau 23 383, 40 lei, cauzându-i prejudiciu material considerabil.

Tot el, la 23.09.2007, prin înțelegere prealabilă și împreună cu Dima O., urmărind același scop, prin aceeași metodă a însușit de la părțile vătămate, Tătar A. și Tătar L., suma de 2 000 dolari SUA, care la acel moment, conform cursului BNM, constituiau 23 383, 40 lei, cauzându-i ultimei un prejudiciu material considerabil.

Astfel, acțiunile lui Castraveț Vl. au fost încadrate în baza art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, *organizarea migrației ilegale, adică organizarea, în scop de profit, a intrării și șederii ilegale pe teritoriul unui stat, a persoanei care nu este cetățean sau rezident al acestui stat, săvârșită asupra mai multor persoane, de două persoane, soldate cu daune în proporții deosebit de mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Chicu O., în numele inculpatului Castraveț Vl., care a solicitat repunerea în termen a apelului declarat, admiterea acestuia, casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri și reîncadrarea acțiunilor din prevederile art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal în cele ale art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă.

În motivarea apelului avocatul a invocat următoarele:

- instanța de fond a încadrat incorect acțiunile inculpatului, Castraveț Vl., în baza art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, deoarece în dispoziția acestei norme este prevăzut că infracțiunea este săvârșită de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală, soldate cu daune în proporții deosebit de mari, însă nu s-a dovedit că Castraveț Vl. ar face parte dintr-un grup criminal;

- instanța nu a ținut cont de prevederile art. 76 alin. (1) lit. e) Cod penal și anume că Castraveț Vl. a restituit sumele de bani părților vătămate Postu I., și Maței G., a încheiat tranzacție de împăcare cu Ilinițchi A., a restituit suma de 1000 dolari SUA lui Tătar L., iar suma pe care o solicită partea vătămată Bobeico D., este totalmente acoperită de suma ridicată de la domiciliul inculpatului în mărime de 3 100 dolari SUA;

- instanța de judecată urma să țină cont de circumstanțele atenuante - recunoașterea parțială a vinei și repararea benevolă a prejudiciului material cauzat;

- instanța, prin prisma art. 79 Cod penal, urma să ia în considerație personalitatea lui Castraveț Vl. și anume că are studii superioare, fiind artist la

Capela Corală Academică „Doina”, nu are antecedente penale, a reparat prejudiciul părților vătămate, organizator și persoana care ducea în eroare părțile vătămate era Dima O. și nu Castraveț VI., care nici nu presupunea că schema în care a fost implicat este ilegală;

- inculpatul Castraveț VI., se află peste hotarele țării, despre sentință au aflat părinții acestuia la 22.07.2009, care au încheiat contract de asistență juridică cu apărătorul.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2009, apelul declarat a fost respins ca inadmisibil.

5. În motivarea deciziei, instanța de apel a menționat că, avocatul Chicu O., nu a participat în cauza dată, apărătorul inculpatului fiind avocatul, Draguța P., care a primit copia sentinței la 08.04.2009 (f.d. 267 vol. III) și nu a atacat-o. Inculpatul pe parcursul cercetării judecătorești s-a eschivat de judecată, fapt confirmat prin fișa de evidență eliberată de Serviciul de grăniceri, conform căreia Castraveț VI., a părăsit țara la 25.09.2009 și la data de 06.10.2009, nu era în țară (f.d. 290 vol. III).

Instanța de apel a considerat că, confirmarea avocatului precum că inculpatul l-a împuternicit să-i apere interesele în instanța de apel la 06.10.2009, la orele 14⁰⁰, ca una ce nu reflectă adevărul, cu atât mai mult că potrivit normei procesual penale, noul apărător poate declara apel doar în cazul dacă inculpatul a declarat apel în termen.

Astfel, cererea avocatului Chicu O., de a repune în termen apelul său nu a fost admisă, deoarece nu s-a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, întrucât eschivarea inculpatului de la judecată nu poate fi apreciată ca motiv întemeiat, iar reieșind din prevederile art. 404 Cod de procedură penală, apelul nu poate fi considerat ca unul peste termen, deoarece avocatul Chicu O., nu este participant la proces.

6. Hotărârile nominalizatei au fost atacate cu recursuri ordinare de către inculpatul Castraveț VI. și avocatul acestuia Sterpu B., care au solicitat:

inculpatul, Castraveț VI., fără a invoca vreun temei de drept prevăzut la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate și recursul să fie considerat depus în termen deoarece cauza a fost examinată în lipsa sa și nu a primit pentru cunoștință copiile sentinței și deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului recurentul a invocat următoarele:

- instanța de fond incorect a stabilit lipsa circumstanțelor atenuante, care de fapt au fost: repararea benevolă a prejudiciului material cauzat părților vătămate, recunoașterea culpei, săvârșirea pentru prima dată a infracțiunii, caracteristica pozitivă, astfel fiindu-i neîntemeiat aplicată pedeapsa cu executare reală în închisoare, necătînd la faptul că sancțiunea infracțiunii imputate prevede și pedeapsa cu amendă;

- a fost nevoit să plece peste hotarele țării, deoarece a fost amenințat de anumite persoane, omițînd astfel termenul de atac;

- nu s-a luat în considerație, că la momentul săvârșirii infracțiunilor, avea vârsta de 21 ani, avînd un rol secundar la comiterea lor;

avocatul, Sterpu B., invocînd ca temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărîri și aplicarea inculpatului unei pedepse neprivative de libertate, precum și considerarea recursului ca depus în termen.

În motivarea recursului avocatul a invocat următoarele:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, astfel nu s-a expus asupra reîncadrării acțiunilor inculpatului din prevederile art. 362¹ alin. (3) Cod penal, în alin. (2) al aceleiași norme;

- inculpatului i-a fost încălcat dreptul la apărare, astfel instanța respingînd apelul avocatului, *Chicu O.*, ca inadmisibil, deoarece acesta anterior nu ar fi participat la examinarea cauzei, contravine prevederilor art. 65, 66 Cod de procedură penală, cît și normelor internaționale;

- instanța de fond nu a luat în considerație prezența circumstanțelor atenuante la cauză, cum ar fi: căința sinceră, repararea benevolă a prejudiciului, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii;

- aplicîndu-i pedeapsa, instanța nu a reieșit din faptul caracterizării pozitive a inculpatului, lipsa antecedentelor penale și contravenționale, vârsta fragedă a acestuia (21 ani), a fost influențat de un complice mai în vîrstă cu 20 ani, căința sinceră;

- instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că anume inculpatul, *Castraveț Vl.*, a restituit prejudiciul la majoritatea părților vătămate și nu de către celălalt complice, însă pedepsele aplicate sunt practic identice, ceea ce nu este echitabil;

- inculpatul a fost determinat să plece peste hotarele țării, deoarece a fost șantajat și amenințat cu răfuială de către o rudă a uneia din părți, care este procuror.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 14 octombrie 2014, au fost admise recursurile ordinare declarate, casată total decizia instanței de apel în privința lui *Castraveț Vl.*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, concluziile instanței de apel cu referire la soluția admisă, nu sunt motivate suficient și contravin materialelor cauzei și prevederilor legale, în rezultatul cărora instanța nu s-a expus asupra argumentelor invocate, astfel nefiind examinat fondul apelului.

Conform actelor cauzei rezultă că, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel s-a anexat mandatul avocatului, *Chicu O.*, pentru reprezentarea inculpatului, *Castraveț Vl.* (f.d. 286 vol. III), precum și confirmarea scrisă din numele acestuia, precum că îl împuternicește pe avocatul, *Chicu O.*, să-i reprezinte interesele în cauza penală dată, în cadrul Curții de Apel Chișinău (f.d. 289 vol. III). Colegiul penal a notat că fiind în prezența circumstanțelor menționate, instanța de apel, în situația în care avea careva suspiciuni, privind împuternicirile avocatului *Chicu O.*, urma să le verifice, să solicite prezentarea contractului încheiat cu inculpatul ori cu alte

persoane la inițiativa acestuia, sau să audieze nemijlocit sub acest aspect persoanele care au contractat cu avocatul menționat. În cazul în care avocatul nu avea împuterniciri, instanța de apel urma să-i acorde un avocat desemnat de CNAJGS. Însă, reieșind din materialele dosarului și procesul verbal al ședinței de judecată în cadrul instanței de apel, astfel de acțiuni nu au fost întreprinse de instanță, aceasta limitându-se doar la menționarea în hotărârea sa, că confirmarea avocatului despre împuternicirile acordate de inculpat nu reflectă adevărul. Mai mult ca atât, acestei chestiuni de către instanța de apel, urma a-i fi acordată o atenție sporită, datorită faptului că cauza a fost examinată în lipsa inculpatului, însuși procurorul a menționat în ședința de judecată în instanța de apel, că nu sînt date că inculpatul a primit sentința (f.d. 297 vol. III), iar potrivit art. 321 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazul judecării cauzei în lipsa inculpatului, participarea apărătorului este obligatorie, avînd în vedere faptul că inculpatul poate fi condamnat la pedeapsă reală cu închisoare.

La judecarea apelului, participarea apărătorului ales sau care acordă asistență juridică garantată de stat, este obligatorie și nerespectarea acestei reguli constituie, cu certitudine, o eroare de drept. Prin urmare, Colegiul penal lărgit a conchis că, hotărârea instanței de apel privind inadmisibilitatea apelului, este contrară exigenței unui proces echitabil în sensul art. 6 § 3 lit. c) CoEDO. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale de inadmisibilitate a apelului, ca depus de un apărător, care nu a fost participant la proces, fără verificarea minuțioasă a împuternicirilor acestuia.

Astfel, Colegiul penal lărgit a concluzionat că instanța de apel la judecarea apelului a admis o eroare gravă de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2015, a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Chicu O. în numele inculpatului Castraveț Vl. și menținută fără modificări sentința.

Termenul executării pedepsei lui Castraveț Vl. urmînd a fi calculat de la data reținerii.

10. Instanța de apel a constatat că instanța de fond la pronunțarea sentinței corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, ajungînd la concluzia că inculpatul Castraveț Vl. a săvîrșit infracțiunea imputată, a făcut o justă încadrare juridică a acțiunilor inculpatului și a aplicat în privința acestuia o pedeapsă echitabilă.

Instanța de apel a considerat cert stabilită învinuirea adusă inculpatului Castraveț Vl. prin rechizitoriu.

Împrejurări care au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectîndu-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, vina inculpatului Castraveț Vl. în comiterea infracțiunilor imputate a fost demonstrată prin următoarele probe cercetate în cadrul ședinței instanței de

fond și cercetate în cadrul ședinței instanței de apel: - *declarațiile inculpaților Castraveț Vl.; Dima O.*; - *declarațiile părților vătămate Ilinițchi Al-dru; Magurean Ig.; Maftai Gr.; Olaru R.; Postu I.; Sîngereanu I.; Lența (Țurcan) L.; Bobeico D.; Tătar A.; Tătar L.; Țurcan A.*

Concomitent, vinovăția inculpatului, în comiterea infracțiunilor incriminate, a fost dovedită și prin materialele cauzei și anume: *înscrierile pe 34 file (f.d. 43-76, vol. I); 5 file (f.d. 13-18, vol. II); 3 file (f.d. 46-48, vol. II); 3 file (f.d. 51-53); 1 filă (f.d. 74, vol. II); 3 file (f.d. 104-106, vol. II); 2 file (f.d. 121-122, vol. II) prezentate organului de urmărire penală de către părțile vătămate, anexate la materialele cauzei, respectiv, prin ordonanțele din 20.12.2007 (f.d.-78, vol. I), din 02.06.2008 (f.d.-80, vol. I); - descifrarea convorbirilor telefonice dintre Dima O. și Castraveț Vl., anexate la materialele cauzei prin ordonanța din 11.01.2008 (f.d. 250, vol. I); - procesul-verbal de percheziție din 14.01.2008, conform căruia au fost ridicați de la domiciliul inculpatului Castraveț Vl., bani în sumă de 3 100 dolari SUA (f.d. 154-155, vol. I); - procesul-verbal de examinare a obiectului din 14.01.2008, conform căruia acești bani au fost anexați la materialele cauzei (f.d. 156, vol. I); - ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 14.01.2008 (f.d. 157, vol. I); - actul privind primirea spre păstrare temporară a valorilor recunoscute corpuri delictive nr. 007 din 24.06.2008 (f.d. 160-161, vol. I).*

Instanța de apel a reținut că inculpatului Castraveț Vl. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal.

Astfel, analizând materialele cauzei penale în raport cu probele materiale cercetate mai sus, instanța de apel a stabilit că, instanța de fond justificat a conchis că acțiunile incriminate inculpatului Castraveț Vl. și-au găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești, dar acțiunile lui greșit au fost încadrate de către organul de urmărire penală potrivit art. 195 alin. (2) Cod penal, după indicii calificativi „*însușire în proporții deosebit de mari a bunurilor*”, or nici în cadrul urmăririi penale, nici în cadrul cercetării judecătorești n-a fost probat faptul, că inculpații Dima O. și Castraveț Vl. au dobândit prin înșelăciune sau abuz de încredere de la părțile vătămate sumele indicate.

Totodată, refuzul din diferite considerente a colaboratorilor ambasadei SUA în RM de a deschide vize părților vătămate Ilinițchi Al-dru (actele nu insuflau încredere fără a-i explica motivul deschiderii vizei), Magurean Ig., Maftai Gr., Postu I., Bobeico D., Tătar A. (refuzul deschiderii vizei fără careva explicație), Olaru R., Lenta (Țurcan) L. (refuzul pe motiv că invitația este falsă), nu se poate deduce, fără verificarea în modul prevăzut de lege, că invitațiile transmise acestora de către inculpații D. și Castraveț Vl. erau false, or ultimii primeau invitațiile de la persoanele neidentificate de către organul de urmărire penală neoficial și le eliberau în același mod, adică ilegal, părților vătămate menționate, contra diferitor sume bănești.

Mai mult, părțile vătămate, necățind la faptul că aveau studii respective, care le-ar permite cu ușurință să concluzioneze, reieșind din acțiunile „*neoficiale*”, „*consultațiile acordate*”, „*invitațiile prezentate*”, etc. ale inculpaților Dima O. și Castraveț Vl., că acestea poartă un caracter ilegal, au acceptat „*serviciile*” acestora,

adresându-se către organele de poliție doar ca unica modalitate de a-și recupera sumele de bani transmise ultimilor pentru plecare și angajare nereușită în SUA.

Astfel, instanța de apel a stabilit că, instanța de fond justificat a conchis că acțiunile inculpatului Castraveț Vl. trebuie încadrate juridic în conformitate cu art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal.

La numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

La fel, instanța de apel, a stabilit că instanța de fond justificat a conchis că, în privința inculpatului urmează a-i fi aplicată pedeapsa cu închisoare având în vedere datele ce caracterizează personalitatea inculpatului, lipsa a careva circumstanțe atenuante, prezența circumstanței agravante, în această ordine de idei nefiind posibilă aplicarea pedepsei cu amendă prevăzută de sancțiunea art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a respins argumentele avocatului Chicu O. precum că instanța de fond a încadrat incorect acțiunile inculpatului, Castraveț Vl., în baza art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, deoarece în dispoziția acestei norme este prevăzut că infracțiunea este săvârșită de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală, soldate cu daune în proporții deosebit de mari, însă nu s-a dovedit că Castraveț Vl. face parte dintr-un grup criminal, or instanța de fond a apreciat corect încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Castraveț Vl. ținând cont de toate circumstanțele cauzei.

Totodată, instanța de apel a menționat că, instanța fond a ținut cont de toate circumstanțele pricinii la individualizarea pedepsei, inclusiv cele specificate de apărător, însă ele nu au putut fi apreciate drept circumstanțe excepționale, deoarece cele elucidate de apărător nu constituie asemenea.

Astfel, instanța de apel a conchis, că instanța de fond și-a motivat soluția menționată, nu a comis careva omisiuni, erori sau vicii fundamentale, pronunțând o sentință legală și întemeiată, stabilindu-i inculpatului pedeapsa menționată, totodată ținând seama de toate circumstanțele pricini.

11. Împotriva hotărârii nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul Sterpu B. în numele inculpatului Castraveț Vl., care invocând ca temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită repunerea în termen de declarare a recursului (*decizia integrală a fost pronunțată public la 17.07.2015*), casarea hotărârii contestate și aplicarea inculpatului a unei pedepse sub formă de amendă, pedeapsă prevăzută expres de norma legală.

În motivarea recursului declarat avocatul invocă argumente similare cu cele indicate în apelul declarat în numele inculpatului, suplimentar menționând următoarele:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel;
- dispoziția art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, prevede că infracțiunea este înfăptuită de un grup criminal organizat și soldată cu daune în proporții deosebit de mari;
- instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 76 Cod penal, deoarece Castraveț Vl. a restituit sumele de bani părților vătămate (Maftei Gr. și Postu I.) și a încheiat tranzacție de împăcare cu Ilinițchi A. și a restituit suma de 1 000 dolari SUA lui Tătar L., iar suma pe care o solicită partea vătămată Bobeico D., este totalmente acoperită de suma ridicată de la domiciliul inculpatului, în mărime de 3 100 dolari SUA;
- instanța de judecată urma să țină cont de circumstanțele atenuante recunoașterea parțială a vinovăției și repararea benevolă a prejudiciului material cauzat;
- inculpatul nu se eschivează de la răspunderea penală;
- prin prisma art. 79 Cod penal, instanța urma să ia în considerație personalitatea lui Castraveț Vl., acesta are studii superioare, a fost artist la Capela Corală Academică "Doina", nu are antecedente penale, a reparat prejudiciul părților vătămate, organizator și persoana care ducea în eroare părțile vătămate era Dima O., astfel, Castraveț Vl. nu presupunea că schema în care a fost implicat este ilegală;
- instanța de apel a examinat cauza în lipsa inculpatului care se afla în Marea Britanie;
- prin Decizia Curții Magistraturii din Marea Britanie din 22.04.2015, cererea de extrădare a fost respinsă pe motiv că, comportamentul inculpatului în cauza dată nu este o infracțiune în Marca Britanie, astfel, Castraveț Vl. urma a fi legal citat de către instanța de apel, cărei i s-a adus spre cunoștință locul aflării ultimului;
- instanța de apel totalmente a ignorant și a lezat drepturile la apărare, iar examinarea cauzei pripite în lipsa inculpatului este o încălcare a normelor internaționale la care face trimitere Curtea Magistraturii din Westminster;
- instanța de apel nu a luat măsuri pentru traducerea din limba engleză în română a răspunsurilor parvenite din Curtea Magistraturii din Westminster, nu s-a permis accesul la această informație a participanților în proces, iar la demersul avocatului a refuzat fiind susținut de procuror, prin urmare nu s-a dat o apreciere poziției magistraților englezi pe cauza extrădării;
- dacă Republica Moldova ar fi fost stat din componența Uniunii Europene acțiunile lui Castraveț Vl. nu ar fi apreciate ca infracțiune;
- instanța de apel a transcris conținutul sentinței de condamnare;
- instanța de apel nu a luat în considerație faptul că, Castraveț Vl. nu acționa în interesele părților vătămate, spre deosebire de Dima O., nu comitea în acest sens careva înșelăciuni sau excrocherii fiind ferm convins că acțiunile lui și a lui Dima O. sunt perfect legale;
- prin hotărârile instanțelor naționale s-a favorizat aflarea legală a inculpatului Castraveț Vl. în Marea Britanie, ultimul solicitând azil.

11.1. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, invocând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece temeiurile invocate nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

12. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală sau parțială a hotărîrii atacate și să rejudece cauza, cu pronunțarea unei noi hotărîri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Or, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze parțial, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărîri ilegale.

Colegiul lărgit reține că recurentul invocă drept temei de declarare a recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, totodată semnalînd și pct. 10) a aceleiași norme procesual penale care stipulează că, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, ori s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Potrivit, art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Analizînd textul sentinței și deciziei instanței de apel, Colegiul penal conchide că deși instanțele ierarhic inferioare apreciind just probele prezentate de partea acuzării, corect au ajuns la concluzia că Castraveț Vl. a comis infracțiunea prevăzută la art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, însă la descrierea faptei considerată a fi dovedită, contrar prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, au constatat faptele pentru infracțiunea de *escrocherie*.

Potrivit prevederilor art. 113 Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Ținînd cont de normele de drept enunțate mai sus, Colegiul penal conchide că, reieșind din probele prezentate de partea acuzării cu certitudine se constată că, Castraveț Vl. în perioada 21 mai - 23 septembrie 2007, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Dima O., urmărind scopul direct de a obține un folos financiar în mărime de 10 500 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM constituia

126 815 lei, au organizat intrarea și șederea ilegală pe teritoriul SUA a cetățenilor RM, care nu-s cetățeni sau rezidenți al acestui stat, prin confecționarea și folosirea documentelor false în vederea tănuirii intenției reale de intrare și ședere pe teritoriul SUA, în următoarele circumstanțe:

Astfel, în luna mai 2007, Ilinițchi Al-dru prin intermediul unor prieteni a făcut cunoștință cu Castraveț Vl. și Dima O. care din spusele acestora se ocupau cu deschiderea vizelor de plecare în SUA. Prin urmare, la 21.05.2007, Ilinițchi Al-dru, aflându-se în incinta centrului comercial "JUMBO", le-a transmis lui Castraveț Vl. și Dima O. suma de 1 500 dolari SUA, care conform cursului BNM, constituiau 18 910 lei și copia buletinului de identitate, pentru organizarea plecării acestuia în SUA, prin intermediul unei organizații religioase. În cadrul aceleiași discuții, Dima O. i-a comunicat lui Ilinițchi Al-dru că "*invitația*" în SUA o v-a primi de la Castraveț Vl.

Ulterior, peste 3 săptămîni, Castraveț Vl. i-a transmis lui Ilinițchi Al-dru niște documente în limba engleză, comunicîndu-i că acestea reprezintă "*invitația*" ultimului în SUA, cu care urma să se prezinte la ambasada SUA în RM, din mun. Chișinău. Însă, la ambasadă, lui Ilinițchi Al-dru i-a fost refuzat deschiderea vizei, fără ai fi explicat motivul.

Tot el, Castraveț Vl. împreună Dima O. în aceleași circumstanțe, la 20.06.2007, au primit de la Maftei Gr. suma de 2 500 dolari SUA, care conform cursului BNM, constituiau 30 736 lei, copia buletinului, o poză 5x5 și rechizitele contului bancar și ca confirmare a primirii banilor pentru "*serviciile*" acordate, Maftei Gr. a primit de la Dima O. o chitanță.

Ulterior, la 26.06.2007, Castraveț Vl. i-a transmis lui Maftei Gr. "*invitația*" în SUA, din numele lui "*Taran Feodor*", cu care urma să se prezinte la ambasada SUA în RM, din mun. Chișinău. Însă, la 21.08.2007, la ambasadă, lui Maftei Gr. i-a fost refuzat deschiderea vizei, deoarece scopul călătoriei nu corespundea tipului de viză solicitat.

Tot el, Castraveț Vl. împreună Dima O. în aceleași circumstanțe, la 17.07.2007, au primit de la Postu I. suma de 2 500 dolari SUA, care conform cursului BNM, constituiau 30 403 lei. În schimb, ultimul a primit un set de documente în limba engleză pe care urma să le prezinte la ambasada SUA în RM, din mun. Chișinău.

Ulterior, în urma programării, la 05.09.2007, prezentîndu-se la ambasadă, lui Postu I. i-a fost refuzat deschiderea vizei, pe motiv că documentele prezentate sunt suspecte.

Tot el, Castraveț Vl. împreună Dima O. în aceleași circumstanțe, la 23.09.2007, au primit de la Bobeico D. suma de 2 000 dolari SUA, care conform cursului BNM, constituiau 23 383 lei. În schimb ultimul a primit un set de documente în limba engleză pe care trebuia să le prezinte la ambasada SUA în RM, din mun. Chișinău.

Ulterior, în urma programării, la 22.10.2007, prezentîndu-se la ambasadă, lui Bobeico D. i-a fost refuzat deschiderea vizei, pe motiv că documentele prezentate nu sunt veridice.

Tot el, Castraveț Vl. împreună Dima O. în aceleași circumstanțe, la 23.09.2007, au primit de la Tătar A. și Tătar L., suma de 2 000 dolari SUA, care conform cursului

BNM, constituiau 23 383 lei. În schimb Tătar A. a primit un set de documente în limba engleză pe care urma să le prezinte la ambasada SUA în RM, din mun. Chișinău.

Ulterior, în urma programării, la 22.10.2007, prezentându-se la ambasadă, lui Tătaru A. i-a fost refuzat deschiderea vizei, pe motiv că documentele prezentate nu sunt veridice.

Acțiunile lui Castraveț Vl. se încadrează în baza art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, *organizarea migrației ilegale*, adică, organizarea în scopul obținerii, direct sau indirect, a unui folos financiar sau material, a intrării, șederii, tranzitării ilegale a teritoriului statului sau a ieșirii de pe acest teritoriu a persoanei care nu este nici cetățean, nici rezident al acestui stat, soldate cu daune în proporții deosebit de mari.

Instanța de recurs va respinge argumentul recurentul precum că, dispoziția art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, prevede că infracțiunea este înfăptuită de un grup criminal organizat și soldată cu daune în proporții deosebit de mari, deoarece inculpatului i-a fost incriminat doar agravanta "*soldate cu daune în proporții deosebit de mari*", or în speță dauna comisă prin infracțiune constituie suma de 126 815 lei, care raportată la art. 126 alin. (1) Cod penal, se consideră ca "*proporții deosebit de mari*".

Revenind la textul recursului declarat de avocat, Colegiu penal conchide că, în esență, partea apărării nu neagă săvârșirea infracțiunii de către inculpat, însă critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei acestuia, menționând că, instanțele inferioare la stabilirea pedepsei nu au ținut cont de prevederile legale, de circumstanțele excepționale ale cauzei și au individualizat greșit pedeapsa, stabilindu-i o pedeapsă prea aspră, din care considerente, solicită aplicarea unei pedepse mai blânde, sub formă de amendă, în mărime expres prevăzută de norma legală.

În atare circumstanțe, având în vedere că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de fond și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, Colegiul largit nu se va pronunța asupra acestor aspecte, dar va analiza minuțios alegațiile recurentului în privința hotărârilor instanțelor de fond referitor la chestiunea de individualizare a pedepsei.

Din materialele cauzei se constată că prin sentința instanței de fond, Castraveț Vl. a fost condamnat în baza art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, *la 6 ani închisoare*, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip *închis*, iar prin decizia instanței de apel această soluție a fost menținută.

Potrivit art. 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și

de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul lărgit reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, *echitabilă*, în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana se declară vinovată. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

La acesta capitol, Colegiul reține că sancțiunea art. 362¹ alin. 3 lit. b) Cod penal, în baza căruia a fost recunoscut vinovat Castraveț Vl. prevede: *amendă în mărime de la 800 la 1000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 5 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.*

Instanța de recurs constată că, instanța de apel, menținând sentința de condamnare a inculpatului, nu a ținut seama că, infracțiunea comisă de Castraveț Vl., conform art. 16 Cod penal, se consideră *gravă*, pentru care legiuitorul în conformitate cu prevederile alin. (3) art. 72 Cod penal, prevede executarea pedepsei în penitenciar de tip *semiînchis*.

În speță, în partea descriptivă a sentinței, instanța de fond a stabilit că, *corectarea și reeducarea lui Castraveț Vl. este posibilă doar în condițiile izolării lui de societate, prin aplicarea în privința lui a unei pedepse sub formă de închisoare la limita minimă prevăzută de sancțiunea art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, cu ispășirea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis în conformitate cu prevederile art. 72 alin. (3) Cod penal, însă, în dispozitiv, îl condamnă la 6 ani închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip *închis*.*

Astfel, pedeapsa minimă închisorii prevăzută de art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, prevede 5 ani închisoare și nu 6 ani după cum a fost condamnat inculpatul, deci în speță motivarea deciziei contrazice dispozitivul hotărârii.

Această încălcare este o eroare de drept, iar instanța de recurs urmează să intervină și să caseze hotărârile judecătorești în această parte, deoarece este în favoarea inculpatului.

Astfel, în această parte instanța de apel a comis o eroare de drept care este temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, temei conform căruia soluția instanței de apel în ce privește stabilirea pedepsei inculpatului și a tipului penitenciarului urmează a fi casată, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Referitor la argumentele invocate de partea apărării privind necesitatea stabilirii unei pedepse mai blânde sub formă de amendă în mărimea expres prevăzută de norma legală, Colegiul penal reține că în speță nu au fost constatate alte temeiuri pentru aplicarea art. 79 Cod penal, or instanțele inferioare la individualizarea pedepsei și-au argumentat soluția în sensul imposibilității aplicării acesteia.

Având în vedere cele menționate, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul ordinar declarat de avocatul Sterpu B. în numele inculpatului Castraveț Vl., urmează a fi admis cu casarea parțială a sentinței și deciziei instanței de apel, în

partea stabilirii pedepsei și a tipului penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa inculpatul, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre.

13. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Sterpu Boris în numele inculpatului Castraveț Vladimir, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2015 și sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 20 martie 2009, în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre după cum urmează.

Menține condamnarea lui *Castraveț Vladimir Gheorghe* în baza art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa de 5 (cinci) ani închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul de executare a pedepsei lui *Castraveț Vladimir Gheorghe* urmează a fi calculat din momentul reținerii acestuia.

În rest, dispozițiile hotărârilor contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 martie 2016.

Președinte
Judecătorii

Petru Ursache
Constantin Alerguș
Vladimir Timofti
Ghenadie Nicolaev
Petru Moraru